

Tehy ry:n lausunto kuulemistilaisuuteen 8.9.2016 koskien vanhuspalvelulain ja sosiaalihuoltolain muutoksia

Hallitusohjelman mukaisesti ollaan kuntien kustannuksia vähentämässä lakisääteisiä tehtäviä ja niiden toteuttamista ohjaavia velvoitteita karsimalla. Vanhuspalvelulain § 10 esitetään muutettavaksi ja § 17 poistettavaksi. Tehy ry ei kannata ehdotettuja muutoksia esitetyssä muodossa.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista § 10

Pykälässä todetaan, että kunnan käytettävissä on oltava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemista sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien sosiaali- ja terveyspalvelujen laadukasta järjestämistä varten riittävästi monipuolista asiantuntemusta. Pykälästä ollaan poistamassa seuraava lause :
Erityisasiantuntemusta on oltava ainakin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, gerontologisen hoito- ja sosiaalityön, geriatrian, lääkehoidon, ravitsemuksen, monialaisen kuntoutuksen sekä suun terveydenhuollon alalta. Pykälää muuttamalla tavoitellaan 14,9m€ säästöä. Huoleksi muodostuu se, miten ikääntyville taataan tarvittavat palvelut. Sote-uudistuksen myötä palveluja tuottavat alueet kasvavat. Pykälässä lueteltu asiantuntemus tulee taata tulevilla sote-alueilla, jonka vuoksi lauseen poistaminen tässä vaiheessa tuntuu hätiköidyltä. Jos pykälää muuttamalla saavutetaan tavoitellut säästöt, on se suoraan nähtävissä palvelujen huonontuneessa laadussa ja mahdollisissa lisäkustannuksissa esim. päivystyskäynneissä ja sairaalahoidossa.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista § 17

Esityksen mukaan kumotaan lain § 17, jolloin vastuutyöntekijän osalta vanhuspalvelulain piiriin kuuluvat henkilöt siirtyvät sosiaalihuoltolain omatyöntekijää koskevan sääntelyn piiriin. Vastuuhenkilön tehtävien siirtyessä sosiaalihuoltolain § 42 palveluksi, jää vanhuspalvelulakiin kirjatut keskeiset tehtävät lain kirjausten ulkopuolelle. Vastuutyöntekijän tehtävänä on:

1) seurata yhdessä iäkkään henkilön ja tarvittaessa hänen omaistensa, läheistensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa palvelusuunnitelman toteutumista sekä iäkkään henkilön palvelutarpeiden muutoksia; 2) olla tarvittaessa yhteydessä sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisestä vastaaviin ja muihin tahoihin iäkkään henkilön tarpeisiin vastaamiseksi; sekä 3) neuvoa ja auttaa iäkästä henkilöä palvelujen ja etuuksien saantiin liittyvissä asioissa.

Edellä mainittujen tehtävien poistaminen on selkeä huononnus ikäihmisten palveluihin, sillä juuri nämä ovat asioita, joihin ikääntyvä usein tarvitsee apua ja jotka nähtiin keskeisinä vanhuspalvelulakia säädettäessä. Jos esitettyyn muutoksen päädytään, tulee nämä tehtävät

sisällyttää sosiaalihoitolain § 42 perusteluihin. Vastuuhenkilöllä tulee olla laaja osaaminen palvelutarpeen arvioinnista ja palvelujärjestelmästä.

Sosiaalihoitolaki § 42

Sosiaalihoitolakia esitetään muutettavaksi siten, että myös terveydenhuollon ammattihenkilöillä on mahdollisuus toimia vastuutyöntekijänä. Tämä on välttämätön muutos, jos vanhuspalvelulain § 17 kumotaan. Tehy ry:n näkemyksen mukaan pykälään tulee muuttaa siten, että terveydenhuollon ammattihenkilö ei toimi sosiaalihoollon ammattihenkilön sijaan.

Esitämme seuraavaa muotoilua:

Omatyöntekijän on oltava sosiaalihoollon ammattihenkilöistä annetun lain 3 §:ssä tarkoitettu ammattihenkilö. Omatyöntekijänä voi toimia myös terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 2 §:ssä tarkoitettu ammattihenkilö, jos se on asiakkaan palvelukokonaisuuden kannalta perusteltua. Erityistä tukea tarvitsevan lapsen tai muun erityistä tukea tarvitsevan asiakkaan omatyöntekijän tai hänen kanssaan asiakastyötä tekevän työntekijän on oltava sosiaalihoollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettu sosiaalityöntekijä.

Helsingissä 15.9.2016

Rauno Vesivalo
Puheenjohtaja
Tehy ry

Kirsi Sillanpää
Johtaja
Tehy ry

Lisätietoja
Eva Siitonen
Sosiaalipoliittinen asiantuntija
Tehy ry
eva.siitonen@tehy.fi